

Samandráttur av greinini: Seasonal variations in the Atlantic water inflow to the Nordic Seas
ICES CM 2000/L:03

Bogi Hansen, Steingrímur Jónsson, William R. Turrell, Svein Østerhus

Árstíðarbroytingar í rákinum av Atlantssjógvi inn í høvini fyri norðan

Niðurstøða: Tá vit hyggja at einstøkum økjum, síggjast týðiligar árstíðarbroytingar í hita og streymi; men tann samlaða mongdin av heitum, søltum, sjógvi úr Atlantshavinum inn í høvini norðan fyri okkum tykist ikki at broytast nógv við árstíðini. Hetta sigur okkum nakað um, hvat ið drívur rákið.

Samandráttur. Sjógvurin, sum ferðast úr Atlantshavinum inn í tey køldu høvini norðan fyri okkum, hevur avgerandi týdning fyri føroyskt havøki. Hetta er heitur sjógvur, og hann ber eina rúgvu av varma við sær, sum hitar bæði sjógvin og luftina yvir honum. Høvdu vit ikki havt hetta rákið fram við okkum, hevði sjógvurin í teimum ovaru lögnum kring Føroyar og nógva aðrastaðni í nánd verið eini 5-10 °C kaldari, enn hann er. Tað eru tó ikki bara vit, sum hava gleði av hesum. Alt havøkið norðan fyri undirsjóvarryggjin millum Grønland og Skotland verður hitað av hesum ráki.

Tað hevur tí verið stórus altjóða áhugi í at máta, hvussu nógvur sjógvur ferðast tvørtur um ryggjin, og hvussu rákið broytist gjøgnum árið og yvir longri tíð. Við norðurlendskari og altjóða fígging hava vit síðan 1994 mátað rákið yvir um ryggjin millum Grønland og Skotland og fingið eina heildarmynd av, hvussu nógvur sjógvur í ymsum støðum ferðast inn í og út úr høvunum fyri norðan.

Mynd 1. Teir reyðu pílarin vísa rákið av Atlantssjógvi inn í høvini fyri norðan, og tøluni vísa mongdina av sjógvi, sum hvør av teimum trimum greinunum flytur. Tað gráa økið er grynri enn 500 metrar og vísir serliga undirsjóvarryggjin millum Grønland og Skotland.

Tríggjar ymiskar streymgreinir flyta Atlantssjógv norðureftir, sum víst á myndini, og hvør teirra hevur okkurt slag av árstíðarbroyting. Greinin, sum fer millum Ísland og Føroyar, tykist sostatt at flyta mest sjógv um veturin; men tá flytur greinin vestan fyri Ísland minst. Tann samlaði flutningurinn av sjógvi tykist ikki at hava nakra týðiliga árstíðargongd. Hetta er ein ábending á, at tað ikki er vindurin, sum er høvuðsdrívraftin.